

Yohánán Evangéliuma

3. fejezet

Héber Evangéliumok

a Szeárdoktól

Verzió 1.1 © 2022 július

A magyar fordítás a Vatikáni Könyvtár Vat.ebr.100 számú héber kézirat angol nyelvű fordításából készült.

www.HebrewGospels.com

Ez a mű a Creative Commons Nemzetközi licenc alatt áll (Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0). Ez a licenc lehetővé teszi a mű megosztását, másolását, terjesztését és továbbítását nem kereskedelmi célokra, feltéve, hogy a szerzőre való hivatkozás megtörténik (de nem olyan módon, amely azt sugallja, hogy a fordítók támogatják Önt vagy a mű felhasználását).

ELŐSZÓ

Örömmel osztjuk meg Önökkel János, azaz Yohánán Evangéliuma hiteles héber kéziratának első magyar nyelvű fordítását. A szefarádi héber evangéliumokat a Vatikáni Könyvtár Ebr. 100-as kéziratában találhatóak. Ezek segítenek megérteni, hogy az evangéliumokat először héber nyelven írták a zsidók számára, majd később görögre fordították a nem zsidók számára. A <https://www.hebrewgospels.com/> honlapon angol nyelven további magyarázatok és bizonyítékok olvashatóak a héber nyelvű változat hitelességére. A digitális Vatikáni Könyvtár <https://digi.vatlib.it/> honlapján az eredeti kézirat is olvasható.

A hiteles héber kéziratok betekintést engednek az Újszövetség korhű világába és hangzásába, megőrizve ezzel a szavak és a nevek szép és üzenettel teljes eredeti jelentéseit. Ezen fordításokon keresztül visszamehetünk a bibliai gyökerekhez és lehetőségünk nyílik Isten eredeti üzenetét olvasni, így hitünket és életünket Istennek tetsző módon alakítani.

Kérdéseiket és észrevételeiket megküldhetik az alábbi email címre heber.evangeliumok.magyarorszag@gmail.com.

A versszámok az ismert fordítások számozásával azonosan lettek hozzáadva. A héber/arámi nevek írását a héber kiejtésükhöz igazítottuk. A lábjegyzetben lévő eredeti héber nevek angol nyelven képzettek. Dupla idézőjeleket használunk a közvetlen idézetek, szó szerinti jelentés, alternatív fordítások esetén. Egyszerű idézőjeleket használunk az átfogalmazásoknál és átírt szavaknál. A dőlt betűs szavak a nyelvi különbségek miatt szükséges hozzáadások. A kéziratban kihangsúlyozott szavak félkövérrel jelöltek. A kérdéses szavakat és kifejezéseket zárójelbe tettük. Az eredeti kéziratok oldalszámait alsó index zárójelben találhatóak, az angol fordításban ezek linkek. *A kiegészítő lábjegyzetek dőlt betűvel a magyar fordításhoz a megértést segítő további háttérmagyarázatul szolgálnak.*

Yohánán

3: ¹ _(120v) Volt egy férfi, akit Nákdimónnak¹ hívtak, és ő az egyik vezetője² volt a zsidóknak³. ² És éjszaka odament Yesuához és ezt mondta neki: "Rabbi⁴, tudjuk, hogy Te a mennyekből jöttél - mert senki sem képes ezeket a jeleket megtenni, csak akkor, ha Isten⁵ vele van". ³ Yesuá válaszolt, és azt mondta neki: "Igazat mondok neked, senki sem fogja elérni⁶, hogy lássa a Mennyek Királyságát, hacsak újjá nem születik."

⁴ Nákdimón így válaszolt neki: "Hogyan képes születni az ember, ha már idős? Képes-e az ember visszatérni az anyja méhében, és újra a világra jönni?" ⁵ Yesuá így válaszolt: "Igazat mondok neked: Senki sem megy be a Mennyek Királyságába, csak az, aki újjászületik - víz és a Megkülönböztetett Szellem⁷ által. ⁶ Ami testből született, az test, de ami a Szellemtől született, az szellem. ⁷ Ne döbbenjete⁸ meg, mert azt mondom nektek, hogy szükséges újjászületnetek. ⁸ A szél oda fúj, ahová akar; és ti halljátok a hangját, de nem tudjátok, honnan jön vagy hová megy. Így van ez azzal az emberrel is, aki a Szellemtől születik".

¹ Héberül 'Naqdimon', közismert néven 'Nikodémus.'

² Vagy "fő embere".

³ Héberül 'Yehudim', ejtsd 'jehudím'

⁴ Héberül 'Rav', ejtsd 'ráv', jelentése "Nagy ember" a 'rabbi' szinonimája.

⁵ Héberül Istent röviden 'El' megnevezését használva.

⁶ Vagy "megkapni".

⁷ Héberül 'Ruach Ha-Qodesh' kiejtve 'Rúákh Há-Kódes', "A Megkülönböztetett Szellem"-e Istennek, *értelmezve elkülöníttségében tiszta Szellem, elválasztottságában tiszta Szellem, közismerten Szent Szellem vagy nem szó szerinti fordításban Szent Lélek.*

A Rúákh Há-Kódes jelentésének visszaadásának érdekében nem átírással fordítva. Ezzel hangsúlyozva "A Megkülönböztetett Szellem" lényegi azonosságát a máshol használt Isten Szelleme, az Úr Szelleme, YHWH Szelleme vagy az Istenre utaló, de önállóan használt Szellem kifejezésekkel, közismerten az Isten Lelke, az Úr Lelke és a Lélek.

⁸ Vagy "csodálkozások".

⁹ Nákdimón válaszolt és azt mondta neki: "Hogyan lehetségesek ezek a dolgok?". ¹⁰ Yesuá⁹ válaszolt, és így szólt hozzá: "Te rabbi vagy Izraelben, mégsem tudod **ezeket** a dolgokat!? ¹¹ Igazat mondok neked, hogy mi azt mondjuk, **amit tudunk**, ^(121r) és tanúskodunk arról, **amit láttunk**; de ti nem fogadjátok el a mi tanúságtételeinket. ¹² Ha én világi dolgokról szólok nektek, és ti nem hiszitek **ezeket**, hogyan fogjátok elhinni a mennyei dolgokat, ha én azokról beszélek nektek?

¹³ És nincs senki, aki felszállt volna a mennyekbe, csak az, *aki* leszállt a mennyekből - az Emberfia, aki a mennyekből¹⁰ való. ¹⁴ Ahogyan Móse felemelte¹¹ és magasban tartotta a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiát is felemelni - ¹⁵ hogy azok az emberek, akik hisznek benne, ne vesszenek el, hanem elérjék¹² az örök életet. ¹⁶ Mert Isten annyira szereti a világot, hogy **egyetlen fiát** - **aki egyszülött** - adta a világnak, hogy aki¹³ hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. ¹⁷ Mert Isten nem azért küldte a Fiát a világba, hogy megítélje a világot, hanem azért, hogy a világ megmenekülhessen általa. ¹⁸ Aki hisz benne, azt nem ítélik el, aki viszont nem hisz benne, azt már elítélték - mert nem hisz az Örökkévalóban, aki Isten egyszülött Fia.¹⁴

⁹ A 'Yeshua' héber név átírata, kiejtve Jesuá, közismerten 'Jézus'. A héber név, jelentése "YHWH az Üdvözítő" vagy "YHWH a Szabadító". Névválasztás indoklása: Mt 1,21-ben: „És fiút fog szülni, akinek a nevét Yesuának kell hívni, mert Ő szabadítja meg népét a bűneiktől”.

A név jelentése miatt főnévként is használatos a Bibliában. Pl. Ézsaiás 49,6: „Így szól: Kevés az, hogy nekem szolgám légy, a Jákób nemzetségének megépítésére és Izrael megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világosságul adtalak, hogy üdvöm^(*) a föld végéig terjedjen!”^(*) más magyar fordítások szerint „szabadításom”. Az üdvöm vagy szabadításom szó a H3444-es Strong számú יְשׁוּעָה héber szó, ejtsd jesuá.

¹⁰ Vagy 'mennyekben'.

¹¹ A 'felakasztani' vagy 'keresztre feszíteni' szinonimája.

¹² Vagy 'megszerezzék'.

¹³ Vagy 'akárki'.

¹⁴ Vagy 'az örökkévaló egyszülött Isten Fiában'.

¹⁹ És ez a szív megnyilvánulása¹⁵: a fény¹⁶ eljött a világba, de az emberek jobban szeretik a sötétséget és a homályt, mint a fényt, mert gonoszak a tetteik¹⁷. ²⁰ Mert minden ember, aki a gonoszsgot cselekszi, megátkozza a fényt, és nem a fényben van - hogy ne kapják rajta a tettein. ²¹ De, aki igazsgot cselekszik, az a fényhez jön, hogy ^(121v) megmutatkozzanak a tettei, hogy azokat **Isten nevében tette**".

²² Ezek után Yesuá¹⁸ elment tanítványaival Yehudá¹⁹ földjére, és ott maradt velük, és bemerített. ²³ Yohánán pedig egy hegynél merített be Siló²⁰ közelében, mert ott sok víz volt. És sokan odamentek hozzá, és ő bemerítette őket - ²⁴ mert Yohánán még nem került a börtönbe. ²⁵ Ekkor egy kérdés merült fel Yohánán tanítványai között a megtisztulással kapcsolatban. ²⁶ Így odamentek Yohánánhoz, és ezt mondták: "Rabbi, az, aki veled volt a Yárdén túlsó partján - akiről tanúságot tettél - ő bemerít és mindenki hozzá megy".

¹⁵ Jelentése: "ilyen a szív". Más kéziratokban "gonoszsga" olvasható.

¹⁶ Vagy "lámpa".

¹⁷ Vagy "munkálkodásaik".

¹⁸ Az "üdvösség" szó és a 'Yesuá' név (ejtsd Jesuá), közismerten Jézus, azonos héber gyökszóból, a 'ישע' (Strong's 3467) szóból származnak, ami azt jelenti, hogy "megszabadít", "megment", "megőriz", "megtart" és "megsegít".

A rövidebb bibliai "ישוע" írásmódot Ezsdrás óta használják - jóval Yesuá Há-Mássiákh születése előtt. Lásd pl. Ezsdrás 2:2, 2:6 és 2:36 versekben, ahol a magyar fordítások Jésua vagy ragozottan pl. Jésuá-ra és Jésuá-val az eredeti kiejtést visszaadó formában fordították, mert az ószövetségi részek nem mentek át a görög és a latin fordítások és átírások során bekövetkező módosulásokon, melyekből kialakult a ma közismert Jézus név, pl. a görög férfinévvé való átalakításhoz szükséges volt a szó végének kiegészítése az -s végződéssel, így vált görögül férfinévvé, továbbá a hébertől eltérő betűkészletek miatt történtek a további írás és kiejtésbeli betűmódosítások, amíg Yesuá-ból Jézus lett.

¹⁹ Héberül Yehudah, közismerten Júdea.

²⁰ Héberül Shiloh, közismerten Sálelem vagy Szálim. Megjegyzendő, hogy Yohánán több különböző helyen is bemerített a szolgálata során, pl. János 1:28, Márk 1:4-5.

²⁷ Yohánán válaszolt és így szólt, "Senki sem képes *ezt* elérni²¹, hacsak nem adatott meg neki a mennyekből. ²⁸ Ti magatok vagytok a tanúim - hogy azt mondtam nektek: 'Nem én vagyok a Mássiákh, hanem engem elé küldtek', ²⁹ Ő, akié a menyasszony²², az a vőlegény²³, és a vőlegény barátja, aki ott áll és hallja őt, és boldog az örömtől a vőlegény hangja miatt. Ez a teljes öröm. ³⁰ És illendő, hogy nagyra tartsuk **Őt**²⁴, engem pedig kicsinek.

³¹ Aki mindenki megbecsüléséért jön, az, aki a földiekről szól, *de* aki az egekből jön, az mindenki fölött áll. ³² És tanúságot tesz arról, amit hallott és látott, de senki²⁵ sem fogadja el a tanúságtételét. ³³ Viszont, aki elfogadja a tanúságtételét, azzal elismeri, hogy Ő az igaz Isten. ³⁴ Mert akit YHWH²⁶ küldött, az mondja az igét - mert YHWH nem mértékel²⁷ adja a Szellemet. ³⁵ ^(122r) Az Atya szereti a Fiút, és **mindent** a kezébe²⁸ adott. ³⁶ És aki hisz a Fiúban, annak örök élete van; aki azonban nem hisz a Fiúban, annak nem lesz élete, hanem YHWH haragja marad rajta."

²¹ Vagy: "megkapni", "megszerezni".

²² Szó szerint "eljegyzett nő".

²³ Szó szerint "eljegyzett férfi".

²⁴ Szó szerint: "illik megadni neki a nagyságot".

²⁵ A héber szó gyakran a többségre utal.

²⁶ "YHWH" az Isten igazi neve. Ami a kiejtést illeti, az egyetlen nyelvtanilag lehetséges kiejtés, amelyből az összes többi rövidítés képezhető: "Yahweh", kiejtve Jáhve.

A korábbi kiadású magyar Biblia fordítások is megőrizték az első szótag helyes kiejtését, mely az Isten nevének rövid változata a Zsolt 68:5 versben: "akinek Jah a neve", pl. Az 1908-as revidiált Károli Biblia még ezt az eredeti rövid nevet tartalmazta.

A különböző magyar fordítások a Zsolt 104:35-ben és az ezt követő Zsoltárookban, illetve a Jel 19-ben az "Aleluja" vagy "Halleluja" vagy "Hallelújah" szavakat használják, melyek magyarra fordított jelentését is megtalálhatjuk más fordításokban így: "Dicsérjétek az Urat". Ez megfelel az eredeti "Hallelú-Jah" héber szavak szó szerinti fordításának, ahol a "ja" vagy "jah" végződés az 1908-as Bibliában a Zsolt 68:5-ben is látható Isten rövid neve.

²⁷ Jelentése: "mert YHWH mérték nélkül adja a Szellemet".

²⁸ Vagy "fennhatóságába", "hatalmába".